

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Fylkeshuset
6404 MOLDE

Deres ref:

Vår ref: 2017/55673-2

Arkivkode: 30

Dato: 31.10.2017

Vedrørende anmodning om utarbeidelse av retningslinjer for etablering av tiltak i barnevernet

Vi viser til deres brev datert 14. juli 2017 hvor Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (direktoratet) blir bedt om å avklare behovet for mer spesifikke reguleringer for etablering av enetiltak.

Fylkesmannen viser blant annet til at enkelte barn som plasseres i enetiltak, blir plassert med en målsetting om å bli der frem til de blir 18 år. Det formidles bekymring for at dette for enkelte barn betyr at de blir boende i enetiltak store deler av barndommen. Fylkesmannen viser til at det i Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og Helsedirektoratet sin rapport «Oppsummering og anbefalinger fra arbeidet med helsehjelp til barn i barnevernet» står følgende:

«ingen barn bør være plassert alene i tiltak over lang tid. Barn og unge har et iboende ønske og behov for å være sammen med jevnaldrende og dette er viktig for sosial utvikling, daglig trivsel og muligheten for å lykkes i relasjoner med jevnaldrende senere».

Fylkesmannen gir uttrykk for å ha oppfattet ovennevnte sitat som en faglig tilrådning fra direktoratene. Vi finner grunn til å presisere at det gjengitte utdraget fra oppsummeringsrapporten blir gjengitt som et innspill som direktoratene har fått underveis i arbeidet som har omhandlet barnas behov og viktigheten av å ivareta barneperspektivet. Innspillet er ikke en faglig anbefaling om at barn generelt ikke bør plasseres i enetiltak. Når det er sagt anerkjenner direktoratet at det kan være utfordringer relatert til å plassere barn i enetiltak.

Direktoratet vil minne om at private og kommunale institusjoner bare kan benyttes for barn som omfattes av loven dersom institusjonen er godkjent av statlig regional barnevernmyndighet (Bufetat), jf. barnevernloven § 5-8. Det må fremgå av vedtak om godkjenning på hvilket grunnlag og under hvilke forutsetninger institusjonen er godkjent. Villkårene for godkjenning er at institusjonene drives i samsvar med annet lovverk og forskrifter, samt ellers drives på forsvarlig måte, jf. forskrift om godkjenning av private og kommunale institusjoner som skal benyttes for barn som plasseres utenfor hjemmet med hjemmel i barnevernloven (godkjenningsforskriften) § 5. Bufetat som godkjenningsmyndighet av private og kommunale

barneverninstitusjoner har et ansvar for å sikre at institusjoner som skal ivareta ansvaret for barn som plasseres utenfor hjemmet med hjemmel i barnevernloven, har forutsetninger for utøvelse av dette ansvaret slik at barn og unge som plasseres i institusjonen får forsvarlig omsorg og behandling, jf. godkjenningsforskriften § 1. Vilkårene for godkjenning gjelder for alle barneverninstitusjoner, inkludert for enetiltak.

Etter at godkjenning er gitt kan Bufetat når som helst føre kontroll med at vilkårene for godkjenning er til stede, jf. godkjenningsforskriften § 7. Fylkesmannens ansvar for å føre etterfølgende tilsyn med institusjonene, jf. barnevernloven § 2-3 b, kommer som kjent i tillegg til Bufetats selvstendige kontrollansvar.

I tillegg har også den kommunale barneverntjenesten et ansvar for at valg av plasseringsted for det enkelte barn er forsvarlig, samt et fortløpende ansvar for å følge opp plasserte barn, herunder for å vurdere forsvarligheten av plasseringene, jf. barnevernloven §§ 4-5, 4-15, 4-16 og 4-28.

Når det gjelder flyttinger og geografiske avstander vil direktoratet vise til at barneverntjenesten, og Bufetat er forpliktet til å ta hensyn til flere ulike lovfestede og ulovfestede hensyn når barn skal plasseres/flyttes. En avveining av disse hensynene kan innebære at det ikke kan anses som forsvarlig å plassere et barn langt unna sitt opprinnelige hjemsted. Vi viser i denne sammenheng til forsvarlighetskravet, prinsippet om barnets beste, barneverntjenestens plikt til å høre barnet, det biologiske prinsipp og plikten til å legge vekt på å sikre kontinuitet i omsorgen, jf. barnevernloven §§ 1-4, 4-1 og 4-15.

Direktoratet støtter Fylkesmannen i at det er svært uheldig om en barneverntjeneste plasserer et barn med omfattende og sammensatte behov i en ny kommune, uten at den nye bostedskommunen informeres om dette i forkant. Etter vår vurdering vil ikke en slik fremgangsmåte tilfredsstille kravet til forsvarlig saksbehandling, jf. barnevernloven 1-4. Det er viktig at disse andre tjenestene gis mulighet til å forberede seg med hensyn til å vurdere hvilke ressurser barnets behov utløser. En slik formidling av opplysninger vil være en viktig del av det å vurdere om selve plasseringen/flyttingen kan anses forsvarlig. Direktoratet vil vurdere om det skal legges inn føringer for slik informasjonsflyt i forbindelse med revidering av Retningslinjer til barneverntjenestens saksbehandling (Rundskriv 01/2017).

Fylkesmannen ber avslutningsvis i sin henvendelse om en avklaring av hvilke brannvernregler som gjelder for barneverninstitusjoner som etableres i vanlige bolighus. Direktoratet vil i denne sammenheng vise til at Bufetat ikke kan godkjenne en barneverninstitusjon uten å vite at institusjonen/bygningen tilfredsstiller de gjeldende brannvernregler. Dette gjelder også for barneverninstitusjon etablert i bolighus.

Avslutningsvis vil direktoratet beklage at det har tatt lang tid å besvare denne henvendelsen.

Med hilsen

Anders Henriksen
seksjonssjef

Hilde Håland
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Kopi til:
Alle fylkesmannsembeter
Regionene i Bufetat